

## STRUCTURA SOCIOPROFESIONALĂ ȘI BALANȚA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN PROFIL TERITORIAL

Dr. Mihail Clin

Secretar al Comitetului județean Suceava al P.C.R.

Drumul parcurs de societatea românească după 1944 a marcat adinci prefaceri sub raport cantitativ și calitativ în toate domeniile vieții politice, sociale și economice. Astfel, în perioada 1944—1980 populația României a crescut cu 6,5 milioane locuitori. Ritmul mediu anual a fost de 1,1%, cu unele variații în anumite subperioade. Statistic se estimează că din totalul populației, aproximativ 12 milioane de persoane s-au născut după 23 August 1944; altfel spus, mai mult de jumătate din populația României o reprezintă cei născuți după eliberarea patriei<sup>1</sup>. Creșterea demografică — sporul și ritmul — este rezultatul interacțiunii dintre natalitate și mortalitate. Ca urmare a politicii demografice și măsurilor întreprinse de conducerea partidului și statului nostru, mortalitatea a scăzut de la 19,1 decese la mia de locuitori în perioada 1930—1939 la numai 8,9 în anul 1980 iar natalitatea a cunoscut o evoluție mai complexă, uneori contradictorie, stabilizându-se în ultimii ani la 19,0—19,5 născuți vii la mia de locuitori. Particularitățile evoluției demografice, datorită trecerii la o nouă fază a tranziției demografice se vor menține și în viitor<sup>2</sup>.

Potrivit aprecierilor generale formulate la Conferința Națională a P.C.R.,<sup>3</sup> populația României urmează să ajungă la 23,7 milioane locuitori în 1985 și la 25 milioane în 1990. Realizarea acestui obiectiv potrivit prognozei, presupune o creștere a natalității în așa fel încât în cincinalul 1986—1990 nivelul acesteia să fie de 22,7 născuți vii la mia de locuitori, sau un număr de 3,4 copii la o femeie de vîrstă fertilă; o reducere a mortalității astfel încît spre anul 1990 durata medie a vieții să fie de aproximativ 72 ani, mortalitatea infantilă să scadă continuu, atingînd un nivel de 18—20 decese sub un an la 1000 născuți vii.

Garanția acestor schimbări necesare o constituie politica demografică a partidului și statului nostru fundamentată științific care se prezintă ca un sistem complex, cu obiective și măsuri bine definite, cu o strategie pe termen lung, integrată în politica social-economică. Văzută sistemic, ea urmărește mai multe obiective, corelate între ele, cel mai important fiind stimularea natalității, ca factor principal al excedentului natural, al creșterii demografice. Motivarea opțiunii pronataliste este de natură etică, națională, politică, economică, asigurarea unei creșteri raționale a populației României fiind o necesitate vitală.

### 1. Procese sociodemografice specifice zonei Suceava

Înfăptuirea consecventă a politicii demografice a partidului și statului nostru a produs și va produce importante mutații în evoluția, numărul și structura populației județului Suceava, care pe parcursul anilor a înregistrat creșteri rapide, dar inegale, cu modificări în structura pe grupe de vîrstă, în funcție de factori multipli — economici, politici, sociali, biologici, istorici. Populația județului a crescut de la 439 751 locuitori în 1948, la 507 679 în 1956, la 572 781 în 1966 și la 661 506 locuitori din 1982. Dacă în perioada 1948—1956 ritmul mediu anual de creștere a populației a fost ridicat (de 1,8%), în deceniul 1956—1966 a coborît la 1,2%. Deși inferior de ceniul precedent, el este mult superior mediei pe țară (0,9). Acest fapt a condiționat și men-

<sup>1</sup> Anuarle Statistice ale României 1956—1982.

<sup>2</sup> V. Trebici, *Tranziția demografică în România* în „Viitorul social” nr. 2/1978 p. 342—343.

<sup>3</sup> Raportul la Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1977.

ținerea excedentului forței de muncă, ducând la deplasări ale populației în alte zone ale țării, creind decalaje și contradicții<sup>4</sup>.

În perioada 1967–1968, prin măsurile de politică demografică adoptate, populația a crescut în mod spectaculos, înregistrându-se și în județul Suceava acea „explozie demografică”, pentru ca — după puțin timp — să se manifeste din nou tendința de scădere, ajungând în anul 1980 la un ritm de 0,8% față de 1979. Dacă avem în vedere faptul că ritmul rațional ar fi de 1,1–1,2% este evident că se impun măsuri de ordin economic și social, care să influențeze comportamentul demografic într-o direcție rațională și optimă din punct de vedere economic și social.

Potrivit datelor direcției județene de statistică, populația pe localități a evoluat sub influența factorilor demografici — natalitatea și mortalitatea — precum și a fluxurilor migratorii care prezintă variații între limite destul de largi în profilul teritorial. Diferențele dintre nivelul natalității pe medii sociale, deosebit de mari până în anul 1967 devin neînsemnate în perioada imediat următoare, datorită aportului sporit la natalitate al femeilor din urban, care — în perioada liberalizării avorturilor — evitaseră sau amânaseră nașterea copiilor. Menținerea, însă, a unor diferențieri ale natalității pe localități se datorează nivelului diferit de dezvoltare a comunelor, orașelor și a zonelor (de șes, deal sau munte) din cadrul județului, a gradului inegal de atragere a femeilor din activități cu caracter neagricol, concepțiilor și mentalităților religioase etc. Variațiile teritoriale, sub influența factorilor economici și socio-culturali, au determinat ca la începutul anului 1980 numărul comunelor care au înregistrat o natalitate de peste 20% să scadă de la 77, în 1970, la 56.

Scăderea fertilității, începând din 1969, este prezentă la toate grupele de vîrstă feminine fertile, ceea ce evidențiază accentuarea reducerii voluntare a fertilității, situație caracteristică populației care practică, sub diferite forme, planificarea numărului de copii în familie.

Reducerea fertilității, însă, nu a fost influențată de scăderea contingentelor feminine, (numărul acestora fiind în creștere), ci de „productivitatea” scăzută a acestora, care are la bază factori ca: ridicarea nivelului de instruire a femeilor, prelungirea duratei învățămîntului, atragerea femeilor la multiple activități de producție, modificări în structura socială și a modului de viață socială, vîrsta medie la căsătorie (care a crescut considerabil), vîrsta părinților, precum și o serie de alți factori de ordin economic sau socio-cultural care sînt mai puțin favorabili unei fertilități ridicate. De aceea, se poate afirma că reducerea fertilității nu este o problemă biologică, de scădere a potențialului de reproducere, ci mai degrabă una economică și socială, care poate fi modelată și influențată prin măsuri de armonizare a intereselor generale ale societății, cu cele ale cuplului familial.

Influența structurii socioprofesionale și a comportamentului demografic la diferite categorii sociale diferă sensibil în raport cu categoria socială a mamei. Astfel, rangul mediu al nașterilor vii este de 3,0 în cazul mamelor din categoria „țărani cooperatori”, de 2,1 pentru muncitori și mult mai scăzută (1,6) pentru intelectuali.

În cîincinalul 1971–1975, excedentul nașterilor vii asupra decedaților a fost de 44 812 persoane, revenind — în medie — un spor natural anual de + 8 962 persoane (circa 14‰ locuitori), iar în cîincinalul 1976–1980 sporul mediu natural anual a fost de + 8 597 persoane (14,3‰). Variațiile înregistrate în aceste perioade se datorează în principal natalității mai scăzute, influența mortalității asupra sporului natural fiind mai mică.

Pe baza prognozei elaborate populația județului Suceava urmează să ajungă în 1990 la 785 567 locuitori, iar în anul 2000 la 896 100 locuitori, estimîndu-se un ritm de creștere de 1,3%.

Principalele elemente legate de natalitate și mortalitate avute în vedere în calculul evoluției populației pe total județ au fost:

- numărul de nașcuți vii în anii 1945, 1948 și 1957–1966, ajunși la vîrstele de procreare este și va fi mai mic;
- tendința accentuată de scădere a natalității și — implicit a sporului natural din perioada 1957–1966 și după 1968; contingentele fertile au cuprins, după anul 1975, un număr tot mai redus de femei, ca urmare a natalității din perioada 1957–1966. În perioada anilor 1990 fertilitatea ar urma să crească ușor, înregistrînd niveluri superioare anului 1970;
- contingentele sporite ale nașterilor vii din anii 1967–1972 vor ajunge la vîrsta de reproducere după anul 1990;
- avînd în vedere că în ultimii ani în cadrul căsătoriilor, după grupele de vîrstă ale soților, au avut loc unele modificări structurale, în sensul că ponderile căsătoriilor încheiate de persoane mai în vîrstă scad în favoarea celor tinere, se estimează că, în viitor, vîrsta medie la

<sup>4</sup> Anuarul Statistic al județului Suceava, 1982.

căsătorie nu se va reduce substanțial. Totuși, dacă în trecut încheierea căsătoriei la vîrste tinere se solda cu un număr sporit de copii (3, 4 sau 5), în prezent, tendința familiilor tinere este de a realiza 1, 2 sau maximum 3 copii pe toată perioada de reproducere;

— pentru evoluția mortalității se presupune că durata medie a vieții va ajunge la circa 74 ani spre sfîrșitul perioadei prognozate, iar mortalitatea infantilă se estimează, pentru anul 2000, la circa 16 decedați în vîrstă de sub un an la 1000 de nașcuți vii.

În condițiile unei evoluții demografice și a unui comportament demografic caracteristic țărilor în plin proces de dezvoltare, situația județului Suceava poartă note particulare, comparativ cu alte zone (județele României). În favoarea aprecierilor de mai sus, am dori să prezentăm cîteva argumente concludente, utilizînd datele pe anul 1980, care nu diferă mult față de perioadele precedente sau ultimii ani<sup>5</sup>.

1. Față de media pe țară, numărul nașcuților vii este superior ( $20,5\text{‰}$  față de  $18,0\text{‰}$ ); numărul decedaților este inferior ( $8,9\text{‰}$  față de  $10,4\text{‰}$ ) sporul natural este superior ( $11,6\text{‰}$  față de  $7,6\text{‰}$ ), iar mortalitatea infantilă este inferioară ( $24,4\text{‰}$  față de  $29,3\text{‰}$ );

2. Există un echilibru între rata creșterii economice și rata creșterii populației, din acest punct de vedere deosebindu-se pozitiv de alte județe, unde fie că rata creșterii populației este superioară ratei creșterii economice, fie că este inferioară (în sine fenomen deziderabil pînă la un nivel care nu pune în pericol echilibrul care trebuie să existe în prezent și în perspectivă, între populația activă și cea inactivă);

3. Sporul natural este superior mediei pe țară atît în mediul urban ( $13,1\text{‰}$  față de  $9,6\text{‰}$ ), cît și în rural ( $11\text{‰}$  față de  $5,7\text{‰}$ );

4. Sporurile naturale sînt în urban și în rural apropiate, din acest punct de vedere Suceava deosebindu-se de multe județe, unde sporul natural în rural este inferior mediei pe țară (Teleorman —  $0,1\text{‰}$ , Dolj —  $1,9\text{‰}$ , Bihor —  $1,6\text{‰}$  etc.) și chiar negativ (Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Mehedinți, Timiș).

Cît privește migrația populației în cadrul și în afara județului rezultă că mediul urban a avut și va avea permanent un sold pozitiv, iar mediul rural și pe total județ un sold negativ. Aceste procese demografice ce au loc în numărul și structura populației influențează în mare măsură componența resurselor de muncă, al cărui grad de ocupare condiționează nivelul de dezvoltare economico-socială a județului.

## 2. Balanța forței de muncă

Practica dovedește că în procesul rapid al dezvoltării contemporane cu toate schimbările intervenite în locul și rolul omului în producție, el continuă să fie, pe mai departe, factorul principal. Fără a neglija sau subaprecia ceilalți factori ai producției, care determină progresul economico-social, fără a minimaliza importanța investițiilor materiale, este necesar să subliniem rolul decisiv al forței de muncă în strategia creșterii economice, în strategia dezvoltării economico-sociale în general. În acest sens, trebuie menționat că în perioada 1970—1985 resursele de muncă ale județului cresc cu aproape 29 mii persoane (8%).

Între populația totală a județului și populația în vîrstă de muncă (care constituie circa 98 la sută din resursele de muncă) există relații de dependență determinate și cunoscute în prezent, deoarece pînă în anul 1989 intră în limita inferioară a populației de 16—54 (59) ani contingente cunoscute ca mărime în anul 1985. Rezultă că, indiferent de varianta prognozei populației luată în calcul, populația în vîrstă de muncă rămîne relativ stabilă.

Se remarcă, de asemenea, faptul că spre deosebire de totalul populației, la populația în vîrstă de muncă structura pe sexe este favorabilă bărbaților. Ponderea mai mare a acestora în totalul populației în vîrstă de muncă se datorește, în principal, faptului că bărbații participă la formarea populației în vîrstă de muncă cu un număr de 5 contingente în plus, respectiv cu populația bărbătească de 55—59 ani.

De asemenea, remarcăm faptul că, în timp ce ritmul de creștere a populației se menține relativ constant pe întreaga perioadă 1970—2000, oscilînd în jurul valorii de 1,3 la sută (total și pe sexe) la populația în vîrstă de muncă aceasta diferă substanțial de la o etapă la alta.

a. Analizînd ritmul mediu anual de creștere a populației în vîrstă de muncă pe grupe de vîrstă ies în evidență diferențierile importante ce apar sub acest aspect în interiorul categoriilor. Este semnificativă grupa de 16—24 ani, care în perioada 1971—1975 crește într-un ritm mediu anual de 3,8%; în următorii 5 ani înregistrează un ritm mediu anual negativ de 0,8%, pentru ca, începînd din perioada 1981—1985 să se redreseze, atîngînd ritmul maxim

<sup>5</sup> Anuarul Statistic al României, pe anul 1981, p. 61, și 60—65.

de 1,5% în perioada 1986—1990. Grupa de populație de 45—54 ani evoluează în mod foarte diferențiat, pe etape și pe sexe: crește cu un ritm mediu anual de 7,1% în perioada 1971—1975; de 2,3% în perioada 1976—1980, de 0,5% în actualul cincinal, pentru ca în perioada 1985—1990 să înregistreze un ritm mediu negativ de 2,7%. Cauza care determină aceste diferențieri este de ordin demografic și constă, în esență, în mărirea contingentelor care intră și ies în limitele unei grupe într-o anumită etapă.

b. Sporul natural al populației în vîrstă de muncă prezintă abateri mari de la o etapă la alta: în perioada 1971—1975 a fost de 29 mii persoane în cincinalul 1976—1980, scade la 26 mii persoane, se menține relativ la același nivel în perioada 1981—1985 și 1986—1990, urmînd să crească în perioada 1990—2000.

Diminuarea sporului natural al populației în vîrstă de muncă în perioada 1976—1980 se datorește intrării, în limitele inferioare a acestei categorii, a unor contingente noi restrinse numeric ca urmare a natalității scăzute în anii 1960—1964 concomitent cu ieșirea altora (în-deosebi celor ale femeilor născute după primul război mondial — bărbați 1916—1920; femei 1921—1925). Sporul nu se redresează în perioada 1981—1985, efectul fiind în parte anihilat de ieșirea în continuare a unor contingente mari născute în anii 1921—1925 (bărbați) și 1926—1930 (femei).

e. În perioada 1986—1990 sporul natural al populației în vîrstă de muncă va continua să fie mic, datorită mai ales ieșirii din această categorie a persoanelor născute în perioada 1926—1930, fapt ce face ca grupa de vîrstă 45—54 ani să se diminueze cu 7 mii persoane, față de 1980—1985.

Caracteristic grupelor de vîrstă componente este că, în toate etapele, în grupele 16—24 și 25—44 ani, bărbații dețin între 50,9 și 52,1% din totalul grupe respective, în timp ce la grupa 45—54 ani, proporția este în avantajul femeilor.

Din punct de vedere al structurii de vîrstă, populația în vîrstă de muncă poate fi considerată echilibrată și chiar tinăra la extremitățile perioadei prospectate, respectiv în anii 1975 și 2000, cînd grupa de 16—24 ani reprezintă circa 28% din totalul categoriei, iar cea peste 44 ani circa 23%.

Evoluția și structura în perspectivă a populației în vîrstă de muncă scoate în evidență că pînă în anul 1990 această categorie a populației va contribui, într-o proporție redusă, la acoperirea sporului de personal, dar că după 1985 va cuprinde un număr mai însemnat de tineri.

Schimbările care intervin în mișcarea naturală a populației județului, în numărul și structura resurselor de muncă evidențiază o serie de aspecte deosebit de importante, dintre care menționăm:

1. În timp ce ritmul de creștere a populației totale se menține relativ constant pe perioada 1970—2000, oscilînd în jurul valorii de 1,3% pe an, ritmul de creștere a populației în vîrstă aptă de muncă diferă substanțial, de la un cincinal la altul: 1,7% în perioada 1970—1975 și 1,0% în perioada 1980—1985;

2. După anul 1975 asistăm la un proces de îmbătrînire a populației apte de muncă. În timp ce în 1975, la 100 locuitori în vîrstă de muncă reveneau 85 în afara vîrstei de muncă, numărul acestora se va ridica în 1990 la 88 și — dacă ținem seama de faptul că o parte tot mai însemnată din rîndul populației în vîrstă de muncă va fi cuprinsă în procesul de instruire și pregătire profesională, ca urmare a generalizării treptei a II-a a liceului — rezultă o scădere și mai accentuată a resurselor de muncă;

3. Diminuarea considerabilă a ritmului de creștere a resurselor de muncă potențiale și a ponderii acestora în totalul populației, ca urmare a mișcării capacității potențiale de muncă a populației, vizibilă prin creșterea ponderii populației de vîrstă înaintată în totalul populației apte de muncă;

4. Populația, în calitate sa de forță de consum, crește mult mai repede decît componenta sa ca forță de producție. Se cuvine menționat, însă, că această creștere are loc în condițiile satisfacerii unor nevoi materiale și spirituale ale populației mereu sporite și ale unui ritm constant de creștere a veniturii național.

În perioada 1966—1977 în timp ce populația activă a înregistrat o ușoară creștere (de la 311 865 la 314 623), populația inactivă cunoaște o creștere mai mare (de la 260 916 la 319 276). Trebuie remarcat, de asemenea, și faptul că în ceea ce privește populația activă a județului, pe medii, la recensămîntul din 1977, din totalul acesteia 75% locuia în mediul rural și numai 25% la orase<sup>6</sup>.

<sup>6</sup> Anuarul statistic al județului Suceava, 1979.

În contextul județului Suceava, unde zona montană și premontană deține o pondere însemnată, problematica populației active prezintă unele particularități. Fără a diminua importanța și rolul datelor statistice pe care le colectează instituția de specialitate (direcția județeană de statistică), trebuie arătat că acestea surprind doar realitatea globală, existentă la un moment dat, cu referiri la un număr restrins de indicatori. Tocmai de aceea, am considerat util un studiu de caz la nivelul a 4 comunități rurale pentru a înregistra situația reală existentă. În acest scop, ne-am oprit asupra a două comune din zona de șes a județului (Dumbrăveni și Verești) și a două din zona montană (Dorna Candrenilor și Vama). Desigur, opțiunea nu a fost determinată numai de cadrul geografic diferit în care sînt situate, ci și de mărimea și totalul populației acestora. Astfel, din punct de vedere al populației, ele se situează la media județului, avînd între 5 000—8 000 locuitori.

Situația populației active și inactive, pe sexe, înregistrată cu acest prilej, în luna septembrie 1981, se prezintă astfel :

| Localitatea       | Total populație | Activă |         |       | Inactivă |         |       |
|-------------------|-----------------|--------|---------|-------|----------|---------|-------|
|                   |                 | Total  | Bărbați | Femei | Total    | Bărbați | Femei |
| Dorna Candrenilor | 5 039           | 3 875  | 1 993   | 1 882 | 1 164    | 588     | 576   |
| Dumbrăveni        | 7 856           | 3 924  | 2 007   | 1 917 | 3 932    | 1 957   | 1 975 |
| Vama              | 6 210           | 4 556  | 2 182   | 2 374 | 1 654    | 844     | 810   |
| Verești           | 6 887           | 3 912  | 1 999   | 1 913 | 2 975    | 1 425   | 1 550 |

Datele de mai sus relevă existența unui echilibru pe sexe, în fiecare din comunitățile rurale analizate. În schimb, în ce privește ponderea populației active în totalul populației, aceasta este net în favoarea celor situate în zona de munte. Astfel, la Dorna Candrenilor populația activă reprezintă 77 %, iar la Vama 72 %; la Dumbrăveni și Verești, această categorie se regăsește în proporție de 52 % și — respectiv — 57 %. Dealtfel, situația este caracteristică majorității colectivităților rurale din județ. În cazul localităților situate în zonele de șes aceasta se explică prin migrația accentuată a populației active spre orașe, spre unitățile economice industriale. Cît privește situația din colectivitățile rurale din zona montană, ponderea populației active este determinată de tradiția existentă aici în domeniul creșterii animalelor, ramură care cuprinde aproape în totalitate populația în vîrstă de peste 16 ani, indiferent de sex.

În cazul fiecăreia din cele 4 colectivități studiate se observă un echilibru pe grupe de vîrstă, iar în cadrul acestora și pe sexe. Astfel, gruparea 20—50 ani, care cuprinde populația activă în plină putere de muncă, reprezintă circa 60 % din total la Dorna Candrenilor, Vama și Verești și 69 % la Dumbrăveni. Unele diferențe se constată numai la gruparea „peste 50 ani”, care la Dumbrăveni și Verești cuprinde 25 % și — respectiv — 24 %, în vreme ce la Dorna Candrenilor și Vama, ponderea este mai ridicată : 33 % și — respectiv — 35 %.

Această situație este mai ales urmarea faptului că în localitățile din zona montană, practic, fiecare lucrează pînă la vîrste foarte înaintate în gospodăria proprie, ocupîndu-se cu creșterea animalelor pe care le contractează și livrează la fondul de stat. Prin urmare, este evident faptul că echilibrul existent este în măsură să asigure și în perspectivă un număr important de forță de muncă activă, ceea ce, de fapt, este caracteristic și celorlalte colectivități rurale ale județului.

Dacă concluziile studiului de caz vin să întregască și să adîncească cunoașterea structurilor economice, sociale și demografice a comunităților investigate, se cuvine să facem mențiunea că ele capătă o semnificație deosebită pe planul informațiilor referitoare la întreaga zonă sociodemografică la care ne referim.

În încheiere, dorim să reținem unele considerente de ordin teoretico-metodologic, care se referă la valoarea studiului de caz, comparativ cu analiza statistică, atît pentru adîncirea cunoașterii științifice a realității, cît și pentru activitatea de organizare și conducere economico-socială eficientă. Metoda monografică sau a studiului de caz se constituie ca modalitate complementară de analiză în raport cu metoda statistică și realizează studiul intensiv, calitativ prin intermediul căreia sînt corectate limitele analizelor statistice, care vizează latura cantitativă a fenomenelor, operează cu medii scăpînd din vedere particularități și note specifice a faptelor și proceselor sociale. În acest context vom reține cîteva dintre valențele metodei monografice

(cazului) deoarece, pe de o parte, despre monografie există o bibliografie relativ bogată<sup>6</sup>, iar pe de altă parte în contextul dat ne interesează valoarea metodei monografice (studiul de caz) pentru analiza științifică a proceselor de schimbare, restructurare și reproducție a structurilor sociale nu numai la nivel global (național) sau mediu (judetean sau zonal), dar și la nivel microsocial, local, la nivelul comunităților umane rezidențiale (în principal comunitățile rurale). Printre altele, metoda cazului permite: structurarea tipurilor de unități care prezintă omogenitate din punctul de vedere al aceleiași caracteristici la grade aproximativ egale de dezvoltare; luarea în considerare (în procesul analizei) a tuturor componentelor (dimensiunilor) esențiale ale comunității umane cercetate; analiza formelor de viață organizată în dinamica lor; evidențierea principalelor tipuri de relații care există între componentele unui organism social; depistarea tendințelor viitoare ale dezvoltării proceselor socio-economice, sistemul comunității concepută „ca sistem social stabil, coerent și dinamic”?

| Localitatea |  | Total |  | Bărbați |  | Femei |  | Total |  | Bărbați |  | Femei |  |
|-------------|--|-------|--|---------|--|-------|--|-------|--|---------|--|-------|--|
| Populația   |  | Total |  | Bărbați |  | Femei |  | Total |  | Bărbați |  | Femei |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |
| 1961        |  | 1961  |  | 1961    |  | 1961  |  |       |  |         |  |       |  |